

Zeggenschap over jeugdzorg leidt tot fors conflict in Friesland

Van onze verslaggeefster

LEEUWARDEN

Tussen de provincie Friesland en de particuliere stichting Bijzonder Jeugdwerk (BJ) Friesland is een fors conflict ontstaan over de zeggenschap in de jeugdhulpverlening. De provincie wil dat BJ per 1 januari opgaat in de Stichting Jeugdzorg Friesland (SJF), die dan als enige instelling jeugdzorg mag leveren. BJ verzet zich tegen deze 'vijandige overname', omdat de kwaliteit van de zorg niet is gewaarborgd.

De meerwaarde van de nieuwe organisatie is niet aangetoond, zegt BJ. Zowel BJ als de provincie dreigt naar de rechter te stappen als ze hun zin niet krijgen.

De problemen in Friesland zijn een gevolg van de decentralisatie van het jeugdbeleid, begin jaren negentig. Toen werden de provincies verantwoordelijk voor de jeugdhulpverlening in hun gebied. In diezelfde periode waren de BJ-internaten in Nederland, die tot dan toe rechtstreeks onder het ministerie van Welzijn vielen, geprivatiseerd. Voortaan waren er in elke provincie BJ-stichtingen, die onderdeel waren van een landelijke stichting BJ.

De provincies gingen elk voor zich de jeugdhulp in hun regio organiseren. Friesland koos in 1994 voor één stichting. Alle jeugdzorgorganisaties in Friesland moesten daarin opgaan. BJ Friesland neemt een kwart van de jeugdzorg voor zijn rekening.

BJ ondertekende in 1994 een convenant met de provincie, waarin het zich verplichtte om in 1998 hulpverlening en vermogen in te brengen in

de nieuwe Stichting Jeugdzorg Friesland. In die SJF waren al vijf kleine organisaties opgegaan. Maar BJ tekende niet van harte. Het stelde een voorwaarde: de overstap zou alleen worden gemaakt als onafhankelijk onderzoek zou aantonen dat de SJF beter zou functioneren dan de afzonderlijke organisaties.

Dat onderzoek, verricht door het organisatie-adviesbureau KPMG, verscheen kort geleden, maar werd door provincie en BJ volstrekt verschillend uitgelegd. De provincie zag er aanleiding in om vast te houden aan het besluit uit 1994: één jeugdorganisatie. Maar BJ las in het KPMG-advies vooral dat de kwaliteitszorg een zwak punt was. Ook de conclusie dat de nieuwe organisatie niet de verwachte voordelen opleverde en geen meerwaarde bood, sterkte BJ in zijn afwijzende opstelling.

BJ liet daarom door een ander organisatiebureau, Andersson Elffers Felix, een nieuw onderzoek doen. De uitkomsten daarvan, die eind vorige week bekend werden, steunden BJ. De verstoorde verhouding tussen provincie en BJ maakt verdere centralisatie van de jeugdzorg onverantwoord, vond het bureau.

De Friese gedeputeerde M. Brandsma-Ydema (CDA) houdt vast aan het besluit uit 1994. 'Ik ben ingehuurd om het besluit van de Staten uit 1994 uit te voeren', zegt ze, 'het gaat ons niet om macht, maar om de meest effectieve organisatie van de jeugdzorg. Het uitstel dat BJ heeft gekregen heeft niets opgeleverd. Er moet een keer een besluit vallen'. De stap naar de rechter, om BJ te dwingen zijn zelfstandigheid op te geven, beschouwt ze als een uiterste middel.

Directeur Th. Ruikes van BJ Friesland heeft evenmin veel zin in een treffen van beide partijen voor de rechter. Daar is de jeugdzorg niet bij gebaat, schreef hij vorige week aan gedeputeerde Brandsma.

Jeugd

In de Friese jeugdzorg speelt een fors conflict. Alle instanties moeten smelten tot één organisatie: de Stichting Jeugdzorg Friesland (SJF). Zo is het een paar jaar geleden afgesproken. Vijf partijen zijn er al in opgegaan. Nu de laatsten moeten toetreden, gooit Bijzonder Jeugdwerk (BJ) Friesland de kont tegen de krib. „Ik voel me belazerd”, zegt voorzitter Han Muller van de Raad van Bestuur van BJ.

Door Chiel Evers

redacteur LC

Bijzonder Jeugdwerk Friesland spartelt hevig tegen nu gedeputeerde Mony Brandsma heeft laten weten dat ze voet bij stuk houdt: op 1 januari zal ook BJ eraan moeten geloven. De organisatie zal haar activiteiten moeten inbrengen bij de SJF. Onderzoek door adviesbureau KPMG heeft volgens Brandsma uitgezeten dat de beoogde voordelen van de ene grote jeugdzorginstelling „duidelijk in ontwikkeling zijn.”

Voor de gedeputeerde is het simpel. In 1992 is afgesproken dat de hele jeugdhulpverlening tot één organisatie zou fuseren. Die instelling is begin vorig jaar van start gegaan. BJ Friesland, dat onderdeel is van de landelijke stichting BJ, heeft destijds alleen twee jaar uitstel van executie gekregen. Nu onderzoek aantoonde dat SJF op de goede weg is, is er geen reden de volledige fusie af te blazen, vindt Brandsma.

Het is op dat punt dat landelijk BJ-topman Han Muller zich belazerd voelt. Met Brandsma's voorganger Akke Brandenburg had hij afgesproken dat de toetreding van BJ op grond van het onderzoeksrapport opnieuw zou worden bekeken, zegt hij. Omdat BJ het ermee eens was dat er aan de destijds grote versnippering in de jeugdzorg een eind moest komen, wilde hij toen de zaak niet ophouden door verschil van mening over het 'eindplaatje'.

Dat neemt niet weg dat BJ van meet af aan bezwaar heeft gehad tegen één grote jeugdzorginstelling in Friesland. Muller en BJ Friesland-directeur Theo Rui-